

Dirbtinis intelektas: galimybės ir praktinis taikymas

DIRBTINIS INTELEKTAS (DI) – kompiuterio pagalba sukurtas specialus ALGORITMAS, kuris SPRENDŽIA jam priskirtas UŽDUOTIS ir MOKOSI iš jų, pateikdamas galimus sprendimo variantus pagal ankstesnius sprendimus.

DI imituoja žmogaus proto galimybes:

- Mokosi iš pavyzdžių ir patirties.
- Atpažįsta objektus.
- Supranta ir reaguoja į aplinką.
- Sprendžia problemas.

DI formuojami įgūdžiai:

- Kritinis mąstymas.
- Kūrybiškumas.
- Idėjų generavimas.
- Problemų sprendimas.
- Duomenų analizavimas.
- Bendravimas ir bendradarbiavimas.
- Inovatyvumas.

DI Jums gali padėti:

- Kurti tekstų juodraščius pagal temą, amžių ar ugdymo sritį.
- Perrašyti tekstus skirtingais sudėtingumo lygiais.
- Generuoti klausimus, užduotis, testus ir santraukas.
- Koreguoti kalbos stilių, aiškumą ir toną pagal auditoriją.
- Adaptuoti turinį skirtingoms amžiaus grupėms ar kompetencijų lygiams.
- Kurti iliustracijas, infografikus, schemas, viršelius ar piktogramas.
- Siūlyti vizualinius sprendimus ir maketo idėjas.
- Struktūruoti turinį – planuoti skyrius, temas, mokymosi tikslus.
- Versti ir lokalizuoti tekstus išlaikant terminiją bei kultūrinį kontekstą.
- Paaikškinti sudėtingas sąvokas paprasta kalba.
- Generuoti idėjas naujoms užduotims, temoms ar pavyzdžiams.
- Kurti metaduomenis – santraukas, raktinius žodžius, aprašus.
- Tikrinti faktus ir šaltinių patikimumą.
- Padėti išlaikyti leidinio kalbinį ir vizualinį vientisumą.
- Siūlyti kūrybines veiklų ar interaktyvių užduočių idėjas.
- Automatizuoti kai kuriuos redagavimo ir turinio tikrinimo procesus.
- Padėti laikytis etikos, autorių teisių ir atsakingo DI naudojimo principų.

Ir dar daug daug, tik reikia galvoti apie rezultatą ir pritaikyti tinkamus įrankius.

intelektūra! mokymai

✉ info@intelektura.lt

DIRBTINIO INTELEKTO (DI) ĮRANKIAI: DI pokalbių robotai

Tai programos (įrankiai), kurios naudoja ir yra paremtos dideliais kalbos modeliais (LLM).

„ChatGPT“
(OpenAI)

„Gemini“
(Google)

„Copilot“
(Microsoft)

„Claude“
(Anthropic)

DIRBTINIO INTELEKTO (DI) pokalbių robotai:

- Pateikia atsakymą, kuris statistiškai geriausiai tinka prie tavo klausimo.
- Pateikia klaidingus informacijos šaltinius, jų nenurodo arba sukuria pats.
- Sugalvoja informaciją, pasvajoja, „haliucionuoja“.

SVARBU:

- KRITINIS MĄSTYMAS.
- Negalima akiai pasitikėti DI pateikiama informacija.
- NEPATEIKTI savo ar kitų asmeninių, jautrių duomenų (asmens kodas, adresas, telefono numeris ir t.t.).
- NEREKOMENDUOJAME naudoti savo ar artimųjų nuotraukų, atvaizdų.

KAIP prakalbinti DIRBTINIO INTELEKTO (DI) pokalbių robotą?

Užklausa (angl. Prompt) = Jūsų žinutė DI

Užklausų formavimo inžinerija („Prompt engineering“) – procesas, kurio metu yra naudojami skirtingi metodai, kurie padėtų kalbos modeliams geriau suprasti užklausas, kad atsakymai būtų kuo tikslesni, išsamesni ir tinkamesni.

UŽKLAUSŲ METODAI, UŽKLAUSŲ PAVYZDŽIAI

Nusikopijuokite ir įklijuokite į pasirinktą DI pokalbių robotą, paryškintose vietose laužtiniuose skliaustuose **turite įrašyti savo** užduotis ar patikslinimus.

„Ask before answer“ arba „iniciatyvos atidavimo“ metodas

gausite klausimus iš DI pokalbių roboto, kad jis tikslingai suprastų temą.

„Ask before answer“ arba „iniciatyvos atidavimo“ užklauso pavyzdys:

Noriu sukurti: [įrašykite, ką – pvz. naujas mokomąsias užduotis, vadovėlio skyrių ar mokymosi medžiagą]

Skirtą/as: [įrašykite, kam – pvz. 6 klasės mokiniams, mokytojams, kūrėjų komandai]

Tikslas / problema: [įrašykite, kokį tikslą ar iššūkį norite spręsti – pvz. padėti geriau suprasti temą, didinti mokinių įsitraukimą, paaiškinti sudėtingas sąvokas, pritaikyti turinį skirtingiems lygiams]

Nežinau, nuo ko pradėti. Užduok man 5 klausimus, kurie tau padėtų geriau suprasti situaciją ir sukurti tinkamiausius pasiūlymus, atitinkančius: [pvz., mūsų vadovėlio kūrimo procesą / ugdymo programos reikalavimus / 8 klasės istorijos turinį / mokinių motyvacijos ypatumus]

Noriu sukurti naujų mokomųjų užduočių rinkinį 8 klasės istorijos vadovėliui, kuris padėtų mokiniams labiau įsitraukti nagrinėjant Lietuvos valstybės atkūrimo laikotarpį. Šiuo metu užduotys per daug orientuotos į faktus ir mažiau skatina kritinį mąstymą bei kūrybiškumą. Nežinau, nuo ko pradėti. Užduok man 5 klausimus, kurie tau padėtų geriau suprasti situaciją ir sukurti tinkamiausius pasiūlymus, atitinkančius mūsų vadovėlio struktūrą, 8 klasės ugdymo programos tikslus ir mokinių poreikį mokytis aktyviai bei per praktinius pavyzdžius.

Puiku — labai kryptingas sumanymas! Kad galėčiau sukurti užduočių rinkinį, kuris iš tiesų tikėtų tavo vadovėlio struktūrai, 8 klasės programai ir skatintų mokinių aktyvų, kritinį mokymąsi, man reikia geriau suprasti kontekstą. Štai 5 klausimai, kurie padės tai padaryti:

1. Turinio apimtis:

Kokį laikotarpį ar temas tiksliai apima jūsų vadovėlio skyrius apie Lietuvos valstybės atkūrimą? (Pvz., 1918 m. Nepriklausomybės Aktas, tarpukario valstybingumo kūrimas, okupacijos laikotarpis, 1990 m. Kovo 11-oji ir pan.)

2. Vadovėlio pobūdis:

Ar jūsų vadovėlyje vyrauja pasakojamasis (istorinis pasakojimas), analitinis (šaltinių analizė), ar mišrus (tekstai + šaltiniai + klausimai) formatas?

DI vaizdų generavimo įrankiai naudoja Dirbtinio intelekto algoritmus, kad sukurtų vaizdus pagal tekstinius aprašymus.

KUR GALITE PANAUDOTI DI VAIZDUS?

- **Infografikams ir schemoms** – procesams ar ryšiams vaizduoti (pvz. vandens ciklas, fotosintezė, medžiagų apytaka).
- **Abstrakčioms sąvokoms ar reiškiniams** – kai nereikia realių nuotraukų (pvz. energijos tėkmė, duomenų srautai, emocijų išraiškos).
- **Temų įvadams ar skyrių antraštėms** – kaip vizualus fonas ar koncepcinis paveikslas, sukuriantis nuotaiką.
- **Užduočių kontekstui** – iliustracijos, kurios padeda sukurti situaciją, problemą ar klausimą mokiniui.
- **Skaitmeninėms mokymo priemonėms ir pristatymams** – kai vaizdas naudojamas kaip papildoma, ne pagrindinė medžiaga.

Svarbu savarankiškai atsižvelgti į etikos ir moralės principus bei jais vadovautis naudojant Dirbtinį intelektą kūrybiniam turiniui kurti.

⚠ Kada DI vaizdų geriau nenaudoti:

- Kai reikia faktinės ar istorinės tikrovės (pvz. tikri įvykiai, asmenys, kultūros objektai).
- Kai vaizduojamos jautrios temos (pvz. ligos, karai, žmogaus kūnas, tautiniai simboliai).
- Kai leidinys reikalauja aukštos spaudos kokybės ar tikslios vizualinės informacijos.

DI VAIZDŲ KŪRIMO ĮRANKIAI

Vieni iš populiariausių DI vaizdų įrankių, plačiau apie juos **ČIA**:

KAIP KURTI UŽKLAUSĄ VAIZDO GENERAVIMUI?

PATEIKIAME VAIZDO INFORMACIJĄ:

GAMMA

greitų prezentacijų kūrimui ---> www.gamma.app

Nemokama versija – 400 vienkartinų kreditų.

Šiuo įrankiu galima kurti:

- Vizualus.
- Tinklapius.
- Prezentacijas
- Dokumentus
- Socialinių tinklų įrašus.

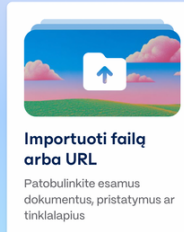
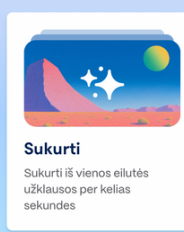
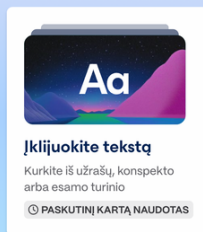
REGISTRACIJA

GALIMYBĖS

Kurkite naudodami dirbtinį intelektą

Kaip norėtumėte pradėti?

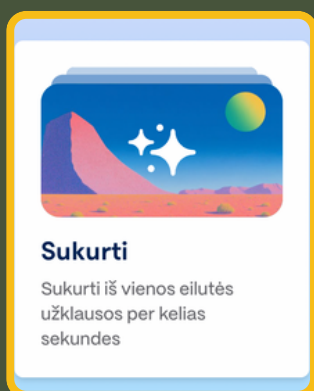

Iš Jūsų turimo teksto padaro prezentaciją, dokumentą arba socialinių tinklų įrašą.

Iš pateiktos užklauso sukuria prezentaciją.

Galite įkelti ir redaguoti savo turimus dokumentus ar prezentacijas.

GAMMA (iš vienos užklauso)

DI įrankių duombazės

DI įrankiai yra nepaprastai veiksmingi tiek profesinėje, tiek kasdienėje aplinkoje. Sukurti taip, kad palengvintų įvairias užduotis. Įrankiai yra sistemingai sugrupuoti pagal temas ir funkcijas duomenų bazėse, tad vartotojai gali lengvai rasti reikiamą sprendimą.

„FutureTools“

„There's an AI
for that“

„ClickUp“

Patarimai:

- Priimkite Dirbtinį intelektą į savo veiklas ir gyvenimą – eksperimentuokite su jo naudojimu įvairiose srityse ir kūrybiškai pritaikykite, **tačiau nuolat kritiškai įvertinkite** DI poveikį ir rezultatus.
- Integruokite DI pokalbių robotus į savo kasdienį darbo procesą, naudodami jį kaip priemonę kūrybiškai spręsti iššūkius ir gerinti darbo rezultatus.
- Eksperimentuokite su įvairiomis užklausomis, taip galėsite kurti unikalų turinį ir atrasti naujus būdus, kaip išnaudoti potencialą efektyviai ir kūrybiškai.
- Nusistatykite savo organizacijoje/veikloje/darbovietėje Dirbtinio intelekto taikymo/naudojimo/etikos taisykles.

intelektūra! mokymai

„intelektūra.“ – technologinių edukacijų komanda, kuri įgalina įvairių įmonių ir švietimo sektoriaus darbuotojus efektyvesniam bei kūrybiškesniam darbui. Pranešimų, mokymų, praktinių dirbtuvių metu parodome galingiausių Dirbtinio intelekto (DI) ir skaitmeninių įrankių potencialą bei naudą.

Kyla klausimų?

info@intelektura.lt

+370 632 46500

www.intelektura.lt

Kviečiame sekti naujienas ir patarimus socialiniuose tinkluose:

